

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Eina nuo 1946 metų

Kuplškis,

1961 m. gegužės 20 d.

Šeštadienis

Nr. 40 (1523)

Kaina 2 kap.

TSKP XXII SUVAŽIAVIMĄ SUTINKANT

LENKTYNIAUDAMI
našiauŽODIS
PIRMUNAMS

dirbame



pirmą vietą pavyko iškovoti man. Nuo metų pradžios iš kiekvienos karvės jau primelžiau iki 1000 kg. Tačiau reikia pasakyti, kad ne kiek mažiau primelžė ir kitos karvių melžėjos.

— Pasivysime ir pralenksime! — sako jos.

Be abejo, merginos darbščios, jaunos ir gana sunku su jomis lenktyniauti. Reikia dėti visas jėgas, visus sugebėjimus, kad būtumei pirmujančių tarpe.

Mūsų kolūkie paskutiniaisiais metais pasiekė gana neblogų darbo rezultatų. Tiek laukininkystėje, tiek ir gyvulininkystėje žengtas didelis žingsnis į priekį. Vis daugiau ir daugiau pagaminama mėsos, daugiau primelžiama pieno.

Kolūkie karvių melžėja dirbu jau 4—5 metai. Darbas patinka, o kai su meile dirbi, tai ir rezultatai gaunasi kur kas geresni. Praėjusiais metais iš kiekvienos karvės primelžiau daugiau negu po 3000 kg pieno. Nei kiek neblogesnius rezultatus pasiekė ir kitos kolūkie karvių melžėjos kaip Aldona Jonušauskaitė, Genė Bučytė, Ona Jonušauskienė, J. Kaziūnaitė, J. Žekonytė, J. Bernotaitė ir kitos.

Šiais metais mūsų kolūkie karvių melžėjos įsipareigojo iš kiekvienos prižiūrimos karvės primelžti po 3100 — 3300 kg pieno. Kas liūdi Aldoną Jonušauskaitę, tai ji įsipareigojo iš kiekvienos karvės primelžti net po 3800 kg. Tai darbšti, atkakli mergina, ir ji savo pasieks.

Jau nebe pirmus metus mes, karvių melžėjos, tarp savęs lenktyniaujame. Reikia pasakyti, lenktyniaudamos kur kas našiau dirbame. Kiekviena stengiamės kuo daugiau primelžti, kuo geriau pašerti gyvulius, kad tik jie nepagailėtų pieno. Prisimenu kiek anksčiau vis melžėjų prieštakyje žengdavo Aldona Jonušauskaitė, kuri prižiūri 14 karvių.

— Laikykis, Aldona, tuoj tuoj užlipsime ant kulnų, — juokdavosi draugė.

Ir tikrai, sunku kiek daugiau atsipalaiduoti nuo kitų. Šiuo metu į pirmujančių gretas, į

Mūsų kolūkie karvių melžėjos, viena kitai draugiškai padėdamos ir tarp savęs lenktyniaudamos, pasiekė dar geresnių rezultatų. Artelėje atsiliekančių melžėjų nėra.

J. AGEJEVA
«Salamiesčio» kolūkie karvių melžėja



Keimės universalinės paruošė komunistinio darbo brigadų brigadi-

ninkės Zofija Kančiauskienė (kaikė) ir Ona Musnickienė suveda socialist-

tinio lenktyniaudimo rezultatus. K. Liubšio (ELTOS) nuotr.

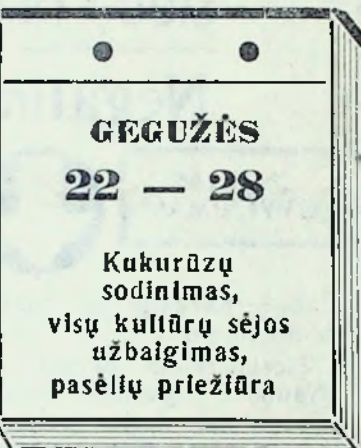
V. I. LENINO VARDO PIONIERIŲ ORGANIZACIJAI 39 metai



Gegužės 19 d. Visasąjunginei V. I. Lenino vardo pionierių organizacijai sukako 39 metai. Šią įžymią datą iškilmingai atžymėjo rajono mokyklų pionieriai. Jaunieji lenniniai ne tik gerai mokosi, bet iš pat mažų dienų rengiasi tapti aktyviais komunistinės visuomenės kūrėjais, darbščiais gamybininkais. Visose rajono mokyklose yra įrętos dirbtuvės, kur moksliviai, greta mokslinių žinių, mokosi šaltkalvių, stalių, dailidžių, mechanizatorių įgūdžių. Prie kiekvienos mokyklos taip pat yra pagalbinių žemės sklypai, kur patys moksliviai dirba žemę, augina javus, daržoves, gyvulius. Nuotraukoje: Skodinių septynmetės mokyklos moksliviai mokyklos dirbtuvėse.

V. Jauniškio nuotr.

ŪKINIŲ DARBŲ DIENORAŠTIS



Redakcijos NEETATINIS ŽEMĖS ŪKIO SKYRIUS
nurodo, ką dirbsime ateinančią savaitę

Skubiai taisytina

DELSTI NEBEGALIMA

Apsileido „Mūsų rytojauš“ kolūkie valdyba, suvėlavusi visų kultūrų sėją. Jeigu kituose rajono kolūkiuose jau seniai pasėtos grūdinės kultūros, cukriniui runkeliai, baigiami sodinti kukurūzai, tai čia šie darbai vos tik įpusėti.

— Sutrukdė lietūs, — teisinasi artelės valdyba.

Netiesa. Kolūkyje daug kalnuotų dirvų, į kurias galima buvo seniai pasėti grūdines kultūras, sodinti kukurūzus.

Kiek geriau sėjama V brigadoje, kur brigadininku dirba A. Misikevičius. Gi kitose brigadose nusikalstamai uždelsta sėja.

Artelėje dar silpna darbo drausmė, o tai ir yra atsilikimo priežastis. D. Motiejūnaitė, Ona ir J. J. Kavoliūnaitės, V. Šlapelis beveik visai nedalyvauja sėjos darbuose.

Delsti nebegalima nei minutės. Pavėluota sėja — didžiuliai nuostoliai kolūkiui.

R. JAKAITĖ

„Švyturio“, „Juodpėnų“, kultūros sodinimas vos pradėdamas. Grūdai beriamai blogai parengti, reikalauja visų kultūrų sėją. Šiuose kolūkiuose atsilikimą bandoma pateisinti nepalankiomis oro sąlygomis. Bet visų tikslas turi būti ne teisintis, o greičiau užbaigti sėją. Palmikime, pavyzdžiui, „Žalgirio“ kolūki. Sunku rasti rajone kitą tokią artelę, kur būtų taip silpnūs laukai. Tačiau naujasis šio kolūkie pirmininkas Vladas Janulionis, valdyba nepalankiomis oro sąlygomis sugebėjo taip organizuoti darbą, jog čia jau baigta visų kultūrų sėja. Anksti pasodinti cukriniui runkeliai jau sudygę. Kolūkyje dabar baigiami sodinti kukurūzai.

Šiuo metu oro sąlygos pagerėjo. Sėjos negalima uždelsti nei valandos. Reikia tuojau baigti sodinti cukrinius runkelius, nes tolimesnis šio darbo uždelimas atsilieps derliui. Labai mažai cukrinių runkelių pasodinta „Aušros“, „Lėvens“, „Mituvos“, „Pirmūno“ kolūkiuose. Panaši padėtis čia su bulvių sodinimu, linų sėja. Daug dar nepasėta ir grūdinių, ankštinių javų.

Norint gauti plėtinės vaškinės brandos kukurūzų burbuolius, šios svarbiausios pašarinės kultūros sėjos negalima uždelsti nei vienos dienos. Dar labai bloga padėtis su kukurūzų sodinimu „Žadėklų“, „Skodinių“, „Laukminiškių“, Mišturino vardo kolūkiuose. Čia šios

Talgi, sukaupkime visas jėgas greitesniam sėjos užbaigimui, pasėlių priežiūrai.

Ag. ŠATKAUSKAITĖ
B. LAUCIUS
Neetatinio redakcijos žemės ūkio skyriaus nariai

ŽMONA GYVENA MIESTE...

Draugas N. Chruščiovas Sibiro sričių, kraštų ir autonominių respublikų žemės ūkio pirmūnų Novosibirsko pasitarime 1961 metais kovo 8 dieną pasakė: „Koks vadovas, toks ir darbas. Tai reikia atsiminti. Kiekvienas vadovas turi įsivaizduoti, kad jokie geri planai, užmojai, pasiūlymai patys savaime neatneš pergalės. Gerai pasakė didysis rusų poetas Nekrasovas: žmogaus valia ir darbas stebuklus daro“.

Ypač šie draugo N. Chruščiovo žodžiai prisimenami, kai užsukti į „Bugailiškių“ kolūkį. Iš tiesų, kolūkis jau eilę metų vėlasi atsiliekantiųjų tarpe. Praėjusiais metais artelėje prigėrė bulvės, buvo gauti menki grūdinių kultūrų bei kukurūzų derliai. Štai dėl ko šių metų pavasarį visuomeniniams gyvuliams pritrūko pašarų.

— Tiesiog širdį skauda, kai žiūri į galvijus, — skundėsi kolūkio gyvulininkystės darbuotojai. — Kaip gi primelėti daug pieno ar pagaminti daug mėsos, jei pašarų trūksta?

Iš praėjusių metų klaidų nepasimokyta ir šiais metais. Gerokai uždelsta sėja, iki šiai dienai neįvykdyta nei pusė bendro sėjos plano. Ypač nedaroma jokių žygių, kad būtų padidinta pašarų gamyba.

— „Žalgirio“ kolūkis duos pievų, taip ir prasitumsime, — nesidrovėdami kalba kolūkio vadovai.

Tačiau paklausykime kolūkiečių balso. Ką jie galvoja ir ko siekia?

— Nelabai mes savo pirmininku pasitikime, — sako jie. — Kiekvieną dieną mus neapleidžia mintis: bėgs mūsų pirmininkas, bėgs...

Kodėl taip yra?

Petras Gagilas / „Bugailiškių“ kolūkį atvažiuojo praėjusiais metais. Jau antri metai, kaip jis pirmininkauja.

— O žmonos vis dar mums neparodo, — sako kolūkiečiai. — Juk mums taip reikalingos jaunos, stiprios rankos!

Iš tiesų, argi gali pirmininkui P. Gagilui rūpėti darbas, jei jis per savaitę Kupiškine dumia po kelis kartus. Teisingai kolūkiečiai sako:

— Kai pamatome, kad pirmininkas išvažiuoja, tai taip ir pagalvojame — grįš ar ne grįš?

Tai — dar pusė bėdos. Didžiausia pirmininko klaida, kad jis nereikalauja, nepripingas. Štai kad ir toks pavyzdys.

— Tuoj pat atvažiuokite, — paskambino jis kartą milicijai.

— Koks gi reikalas?

— Telefonu negaliu pasakyti.

Greit po to suskambėjo telefonas ir apylinkės Taryboje. Iškviešti žmonės prisistatė.

— Koks gi reikalas? Vagyatė?

— Ne!

Skubėdamas pirmininkas išvedė juos į laukus.

— Štai, matote?

Pasirodo, kolūkiečio karvė buvo įėjusi į visuomeninius pasėlius. Ir kaip nebūtų keista, bet pirmininkas vienas neįstengė išspręsti šio „uždavinio“...

„Bugailiškių“ kolūkyje yra gerų, darbščių žmonių. Tokie žmonės, kaip melžėja Pranė Jasaitytė, karvių formos vedėjas Jonas Skemundris, kolūkiečiai Kazys Zabarskas, Anelė Tutinienė ir daugelis kitų dirba, stengiasi iš visos širdies. Sumaniai organizuojami, jie kalnus nuverstų.

Tačiau didžiausią autoritetą kolūkyje turi komunistas Antanas Gudonis.

— Jis visada pirmas į laukus, paskutinis namo, — sako kolūkiečiai. — Aukštesnės rankos žmogus turi.

Norėtusi, kad panašiais žodžiais kolūkiečiai atsilieptų ir apie komunistą Petrą Gagilą. Kolūkio pirmininkas visada ir visur turi būti kolūkiečių pavyzdžiu!

L. PUIDOKAS

Gerai užmojai

Visiems rajone gerai žinoma, kad „Naujo gyvenimo“ kolūkyje kol kas mažokai pagaminama gyvulininkystės produktų.

Ką gi daro kolūkio žemdirbiai, kad vieną sykį ir visiems laikams būtų išbrista iš atsilikimo?

Praėjusį rudenį kolūkyje buvo užplanuota pasėti 180 hektarų žiemkenčių. O ar padaryta tai? Padaryta. Klek buvo užplanuota, tiek ir pasėta. Kai kuriose žiemkenčių plotai gana neblogai atrodo. Deja, toli gražu ne visi.

— Trašų mažokai buvo išvežta, — prisipažįsta kolūkie-



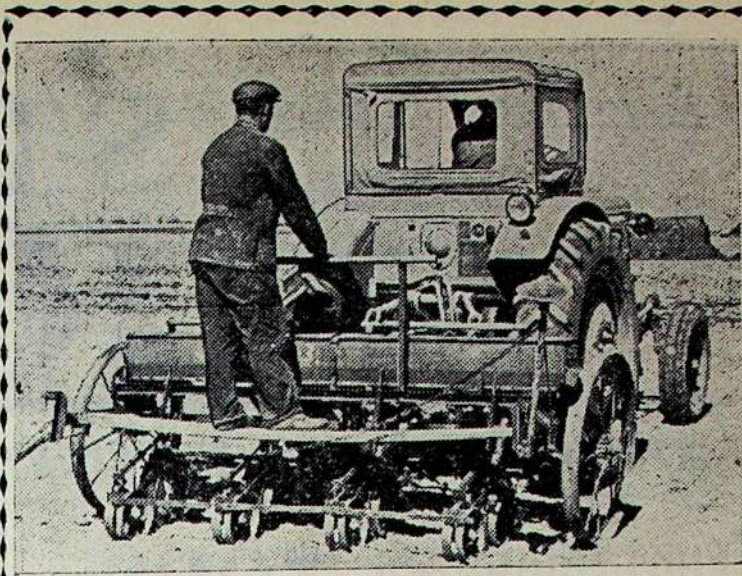
Iš vienos dienos pašto

Kruopščiai dirba „MITUVOS“ kolūkio mechanizatoriai Justinas Žekonis ir Linas Kilkus. Jie ne tik gerai paruošė artelės dirvas pavasario sėjai, bet taip pat augins, prižiūrės ir kukurūzus. Mechanizatoriai išpareigojo iš klekvelno ha išauginti ne mažiau kaip po 600 cnt žaliosios kukurūzų masės.

V. JAKŠTONIS

Jau seniai „ŽALGIRIO“ kolūkyje bitininku dirba Jurgis Vainauskas, tačiau savo darbą jis atlieka blogai. Daugelis bičių išmirė, o dėl blogos priežiūros ir likusios neduoda kolūkiui naudos. J. Vainauskui reikėtų sąžiningiau atlikti darbą, priešingu atveju valdyba bus priversta bičių priežiūrai paskirti kitą žmogų.

A. KERAITIS



Varėnos rajono

Perlojos bandomasis ūkis pilnai užbaigė grūdinių kultūrų sėją. Dabar čia jau sodinamos bulvės, sėjami cukriniai ir pašariniai runkeliai, ruošlama dirva kukurūzams.

Nuotraukoje matome traktorininką Juozą Cesnulevičių ir sėjką Juozą Pušnlauską, sėjančius cukrinius runkelius. M. Baranausko

(ELTOS) nuotr.

Gerai, sumanas šeimininkas yra „BYČIŲ“ kolūkio pirmos brigados žemdirbiai. Brigadininkas Povilas Šleivys. Šios brigados nariai pirmieji užbaigė grūdinių kultūrų sėją. Sparčiai sodinami ir kukurūzai. Ypač gerai dirba kolūkio mechanizatoriai Jonas Biliūnas ir Antanas Ramanauskas. Jie augins ne tik kukurūzus, bet ir cukrinius runkelius.

J. ŠLIŽYS

MŪSŲ REIDAS „UŽ GAUSŲ DERLIŲ“

Negalima delsti nei valandėlės

„NAUJAS
GYVENIMAS“



čiai. — Kažkaip vis trūksta mums mėsos...

Tiesiai reikia pasakyti — „Naujame gyvenime“ mėsos galima būtų sukaupti trigubai daugiau, negu jo dabar sukaupiama. Koks gi reikalas? O reikalas tas, kad visai prie fermų yra puiklaus durpynas, bet, deja, jis visai dar nenaudojamas. Įdomu, ko gi laukia kolūkio vadovai?

Pasinaudodami giedriomis balandžio pabaigos ir gegužės pirmosiomis dienomis, kolūkio žemdirbiai pasėjo 60 hektarų grūdinių kultūrų. Beliko jiems pasėti tik 15 ha. Žinoma, tai sunkumų didelių nesudarys.

— Gyvulininkystės darbuotojai reikalauja grūdų, koncentratų, už tai šiemet ir stengiamės kiek galima daugiau pasėti grūdinių kultūrų, — kalbama kolūkio raštinėje.

Grūdinėmis kultūromis šiais metais kolūkyje bus apsesta 35 procentai visų arimų. Be abejo, tai neblogai. Sėjos darbuose ypač gerai padirbėjo seniausieji kolūkyje dirbantys traktorininkas Jonas Vogulys.

Kaip gi kitų kultūrų sėja?

„Naujo gyvenimo“ kolūkio vadovai labai gerai žino, kad ypač anksti reikalinga pasėti cukrinius runkelius. Tačiau

ka gi mes matome dabar? Kol kas cukrinių runkelių nepasėta nei pusė. Puscukriniams runkeliams skirta 12 hektarų, o tiek pat — cukriniams runkeliams. Šie žemės plotai palikti likimo valiai. O kodėl gi nebuvo galima juos pasėti, kai buvo sėjai pačios geriausios dienos?

— Negalvojome, kad pradės lyti, — teisinasi kolūkio vadovai.

Tai nepasitelsinimas. Taip pat kolūkyje neužbaigta linų, bulvių ir kitų kultūrų sėja.

Kas gi daroma dabar?

Laukai įmirkę. Vadinas, sudėjus rankas ir sėdėti? Ne! Jokių būdu! Šias dienas galima ir reikia išnaudoti mėsos išvežimui iš fermų į dar nepatruktas dirvas kukurūzams, bulvėms. Tačiau tai nedaroma.

Štai mes karvių fermoje, esančioje netoli mokyklos. Susirinkusios karvių melžėjos bėgioja su kibrais po fermą. Sakome, bėgioja? Ne, klampoja ir tik klampoja.

— Matyt, nebesuspeja išvežti, tiek darbų, — bando teisinti kolūkio vadovus karvių melžėjos, o pačios šypsosi.

Teks ruošti pakartotinai

„Naujo gyvenimo“ kolūkio žemdirbiai moka ir žino, kaip išauginti gerą kukurūzų derlių. Ypač tai aiškiai parodė užpėnai gauti kukurūzų der-

liai. Tačiau praėjusiais metais gautais kukurūzų derliais artelė pasigirti nebegali. 22 hektarų plote žaliosios kukurūzų masės vidutiniškai buvo gauta iš ha tik po 380 cnt. Šiemet bus čia sėjama 37 hektarai. Mechanizatoriai Povilas Burbulis ir Jonas Varnys šiais metais pasirūpė išauginti dvigubai didesnį derlių.

Kukurūzams žemė anksčiau buvo paruošta. O tas dirvas, kurios jau buvo paruoštos, bet liūčių metu gerokai suplaktos, būtina iš naujo kultivuoti ir akėti, ir tik po to sėti kukurūzus. Šiuo metu ypač intensyviai dygsta piktžolės, vadinasi, pakartotinu dirbimu ne tik sutrupinsime ant žemės užsidėjusią plutą, bet tuo pačiu sunaikinsime ir piktžoles.

Kad neužsitęstų kukurūzų sėja, reikalinga, tik ką atlikus papildomą kultivavimą, tuoj pat ir sėti.

„Naujo gyvenimo“ žemdirbiai gerų norų žmonės. Tokie kolūkiečiai, kaip I brigados brigadininkas Alfonsas Švelnys, III brigados — Alfonsas Matulis, Kazys Vogulys, Stasys Puzinas (II brigada), Kazys Vaitiekūnas (I brigada) ir daugelis kitų kolūkyje žinomi kaip geri, atsidavę kolūkinei gamybai žemdirbiai. Kolūkio vadovams belieka tik gerai organizuoti darbą, ir sėja bus reikiamai atlikta.

L. LAUŽIKAS

Korespondentų posto narys
B. TARASKEVIČIENĖ
LKP rajono komiteto instruktorius
V. JASINSKAS
(«Stalino kelio» koresp.).



NUOTRAUKOJE: PAMINKLAS TARYBINIAMS KARIAMS — IŠVADUOTOJAMS BRNO MIESTE.
K. Kedailio (ELTOS) nuotr.



Danutė Didžgalvytė — geriausia arteles karvių melžėja

Didinant pieno gavybą kolūkyje, pagrindinį vaidmenį atlieka karvių melžėjos. Nuo jų darbo žymia dalimi priklauso išpareigojimų įvykdymas gyvulininkystės produktų gamyboje. „Žalgirio“ kolūkio karvių melžėjos, siekiamos sėkmingai įgyvendinti TSKP CK sausio Plenumo nutarimus, tarpusavyje plačiai įsijungė į socialistinį lenktyniavimą. Geriausių rezultatų, prižiūrint, melžiant karves, pasiekia melžėja Danutė Didžgalvytė.

— Danutės dar nei viena karvių melžėja neaplenkia, — su pasididžiavimu apie ją kalbama kolūkio valdyboje. Ir tikrai. Ši mergina negali triūso, pastangų, už tai ir rezultatai neblogi.

Vos tik rytuose pradeda brėksti dangus, Danutė jau skuba į fermą. O melžėjai darbo daug: reikia pamelžti karves, pašerti jas, pakreikti. Tačiau darbščios, jaunos rankos, meilė pasirinktam darbiui, padeda Danutei nugalėti visus sunkumus.

Nors D. Didžgalvytė melžėja dirba tik nuo praėjusių metų vasaros, tačiau ji, prižiūradama 14 karvių, jau pernai iš kiekvienos primelžė vidutiniškai daugiau kaip po 1500 kg pieno. Šiais metais Didžgalvytė prižiūri 12 karvių. Iki metų pabaigos iš kiekvienos karvės ji išpareigojo primelžti ne mažiau kaip po 1700 kg pieno.

Rezultatai, kaip matome, kuklūs, tačiau, norint juos pasiekti atsiliekančiame kolūkyje, reikia įdėti daug triūso, pastangų.

— Tai — geriausia mūsų kolūkio karvių melžėja, — dažnai tvirtina galvijų fermos vedėjas Romas Sokas.

Gerai apie darbščiąją merginą atsiliepia ir kiti arteles nariai, kolūkio kultūrinio įstaigų darbuotojai. Dažnas svečias Danutė ir arteles kultūros namų bibliotekoje. Jau kaip taisyklė, darbštus, sąžiningas žmogus susiję visur: gerai atlieka darbą, randa laiko ir kultūringam poilsui, saviuoklė.

A. KRIAUKA

Kaimo bibliotekininkė

Jau seniai girdėtis „Pirmosios vagos“ kolūkiečius siltai atsiliepiant apie kolūkio bibliotekos vedėją Aldoną Liobikienę, džiaugiantis jos kruopščiu darbu. Vieną saulėtą šeštadienio popietę užsukau į „Pirmosios vagos“ kolūkio biblioteką. Visur pavyzdinga tvarka, švara. Sienos papuoštos plakatais ir diagramomis. Lentynos pilnos knygų.

Pamažu įsikalbu su bibliotekos vedėja Aldona Liobikiene. Iš jos sužinau, kad šiuo metu skaitytojų aptarnavimui turima 3734 knygų, daug laikraščių ir žurnalų. Knygos mylėtojų skaičius diena iš dienos vis auga.

— Kai pradėjau šioje bibliotekoje dirbti, — pasakoja vedėja, — tai skaitytojų buvo visai mažai. O dabar jau turiu 180 skaitytojų. Iki TSKP XXII suvažiavimo tikėjosi jų skaičius padidės iki 200 žmonių.

Aldonos Liobikienės pasakojimą nutraukė į biblioteką atskubėjusios kolūketės Janina Čiziūtė, Elena Skukauskaitė, Jūle Silevičiūtė.

— Man ką nors apie mūsų ruošą, — prašo Janina Čiziūtė.

— Aš norėčiau gauti pasakų rinkinį „Užburta karalystė“, — tetraujasi Elena Skukauskaitė.

— O man knygą apie mezgimą ir Rimkevičiaus „Studentus“, — pageldauja Jūle Silevičiūtė.

Merginos, gavusios knygų, išskuba namo, o mes vėl tęsiame nutrauktą pokalbį.

— Kai kas iš kolūkiečių sako, kad bibliotekininkės darbas esąs labai lengvas, — tęsia toliau Aldona Liobikienė. — Bet taip atrodo tik iš pirmo žvilgsnio. Aš neapsiribojau vien tik keturimis bibliotekos sienomis. Į tolimesnius kolūkio kampelius knygas išnešioju pati. Daugiausia tenka apsilankyti trečiojoje laukininkystės brigadoje. Čia buvo ir tokių kolūkiečių, kaip Bronė Mikoliūnienė, Stefa Pakienė, Genė Bočiulienė, kurios knygos visiškai nemėgo ir nevertino. Nemažai teko su jomis kalbėti, o kartais net ištraukas iš knygų paskaityti.

— O kaip dabar? — neiškenčiau nepaklausęs.

— O kaip dabar? — neiškenčiau nepaklausęs.

— O kaip dabar? — neiškenčiau nepaklausęs.

MOKYTOJO Užrašai

Baigiasi pirmieji mokslo metai Kupiškio mokykloje-Internato. Nors iš pradžių buvo daug sunkumų, tačiau dabar jau galima ir pasidžiaugti — auklėtojų įdėtas triušas nenuėjo veltui. Dabar mūsų auklėtiniai savarankiškai jau moka tvarkingai apsišrengti, gražiai nusivalo batus, pasikloja lovas.

Mūsų draugai

Kupiškio mokyklos-Internato trečios klasės pionieriai ir spaliukai užmezgė draugystę su miesto vaikų darželio auklėtiniais. Moksleiviai aplankė juos darželyje, domėjosi kaip jie praleidžia laiką, kuo užsiima. Vaikų darželio auklėtiniai savo svečiams parodė meninę programėlę, o moksleiviai padovanojo jiems savo darbo žaislų.

Trečios klasės moksleiviai nekantriai laukė gegužės 13 dienos, nes pas juos turėjo atvykti miesto vaikų darželio auklėtiniai. Kaip visi džiaugėsi, kai pamatė mažųjų draugų būrį prie savo mokyklos. Mažiesiems svečiams moksleiviai aprodė savo klase, papasakojo, ką jie išmoksta per pamokas, kaip gyvena, dirba, praleidžia laisvalaikį. Darželio auklėtiniai padėkavo eilėraščių, padainavo, o moksleiviai suvaidino vaidinimą „Mikis-Plikis tinginys“. Šio susitikimo prisiminimui trečiosios klasės moksleiviai padovanojo dovanėles.

G. LUKOŠIONAITĖ

Mokyklos-Internato III klasės moksleivė

— Dabar jos jau uoliai skaito knygas, — atsako vedėja ir nusišypsuoja.

[kambarį suvirsta didelės būrys vaikų ir merginų. Aš, nebenorėdamas trukdyti, atsiveikinu su Aldona Liobikiene.

Tikrai didelį ir svarbų darbo barą varo ši kukli moteris, kaimo bibliotekos vedėja, pagalvoju važiuodamas. Visai pelnytai ją gerbia „Pirmosios vagos“ kolūkio kolūketės.

J. PETRONIS

PIRMIEJI MOKSLO METAI BAIGIASI

Svarbiausias mūsų kolektyvo tikslas buvo auklėtinams perduoti ne tik programines žinias, bet taip pat įdiegti tvirtą materialistinę pasaulėžiūrą, meilę darbiui, tautų draugystės jausmus. Auklėtojai išvykę po gimtąjį miestą metu stengėsi įlieti auklėtiniams į tą didįjį tarybinio gyvenimo srautą: moksleiviai pabuvojo ir dirbo prie naujojo kinoteatro statybų, tvarkė geležinkelio stotyje esančius gėlynus, aplinką, aplankė Kupiškį ir jo apylinkėse esančias revoliucinių kovų vietas.

Ypač nuoširdžiai dirba su mažaisiais auklėtiniais LTSR Nusipelnęs mokytojas J. Kriūkė. Jo vadovaujamos klasės moksleivių žinios iš visų dalykų labai geros. Tvirtai įsivaina žinias ir kitų klasių auklėtiniai.

Mokyklos-Internato moksleiviai ne tik gerai mokosi, bet darbštūs ir darbe. O darbas čia įvairus: vieni talkininkauja virtuvėje, kiti budi mokykloje-Internato, šluoja

Anykščių rajono Viešinių vidurinės mokyklos dešimtos klasės moksleiviai kovoja už komunistinio kolektyvo vardą. Vasaros metu bus sudaryta klasės gamybinė brigada, kuri atremontuos klases, dirbs „Draugystės kello“ kolūkyje.

Moksleiviai nepamiršta svarbiausio — visi gerai mokosi.

Nuotraukoje: (iš kairės į dešinę) klasės seniūnė Alberta Bivainytė, komjaunimo organizacijos sekretorė Marytė Gramakovaitė ir klasės vadovė O. Katkinnaitė tariausi dėl gamybinės brigados sudarymo.

B. Žemaitis (ELTOS) nuotr.

Mums RAŠO

Taip toli nenuvažiuosi, Petrai

Neseniai redakcija gavo laišką iš Kupiškio kelių eksploatacijos ruožo komjaunuolių. Laiške rašoma, kad kai kurie autotransporto ūkio mašinų vairuotojai diena iš dienos net darbo metu girtuokliuoja, neblaivūs sėda prie valro. Cituojame kai kurias laiško eilutes:

«Savo laiku mūsų autotransporto ūkio savivartės mašinos vairuotojas Petras Mikšys buvo darbštus, energingas, vaikus, mėgo savo darbą, specialybę. Neseniai jis vedė. Dabar turi jau ir sūnų. Atrodo, nieko nebetruksta: tik dirbė sąžiningai ir džiaukis gyvenimu.

Deja, skaudu matyti, kada jau našas žmogus slensta iš teisingo gyvenimo kelio. Mūsų laiško tikslas ir yra, kol dar nevēlu, padėti savo draugui vėl grįžti į tiesų kelią.



Viskas prasidėjo nuo tos nemotų degtinės. Dabar Petras prie jos taip priprato, kad po darbo ne namo pas žmoną, sūnų skuba, bet kaip visada pradeda nuo 100 gramų... Taip kartojasi beveik kiekvieną dieną. Iki išvakarės kilnojami šimtgramiai. O po tokių gėrimų kiekvieną rytą Petras su skaudančia galva, tebedūdamas dar neblaivus, sėdasi vėl prie valro.

Jeigu ir toliau Petras taip elgsis — toli nenuvažiuos, vieną kartą degtinė padarys savo.

Degtinė, kaip sakoma, visų blogybių palydovas, globėjas. Tas atsitiko ir čia. Išgėręs Petras pradėjo vis dažniau žvilgtinti į svetimas moteris, o ypač į tokias, kurios, užmiršusios savo šeimas, skandina gyvenimą degtinėje.

Dažnai dabar susitinka G. Vizbarienė ir P. Mikšys pas to paties namo gyventoją Antaniną Sokiene, kuri savo elgesiu niekam dar nebuvo pavyzdžiui. Čia prie degtinės randa bendrą kalbą ir Petras Mikšys, ir Gindra Vizbarienė, ir Antanina Sokiene.

Kol dar nevēlu, Petrai, ryžkis: nejaugi degtinė nugalės tavę!

TEISINGAI SKIRSTYKIME SODYBINIUS SKLYPUS

Pagrindinis mūsų šalies įstatymas — Konstitucija nustato, kad žemė, jos gelmių turtai ir miškai yra valstybinė nuosavybė, visos liaudies turtas. Kolūkių užimamoji žemė užtvirtinama jiems naudotis neatlyginamai ir neribotam laikui.

Veikiantys tarybiniai įstatymai numato, kad žemė negali būti parduodama, nuomojama bei keičiama. O jeigu pasitaiko tokių faktų, tai nusikaltę asmenys traukiami atsakomybėn. Iš visuomeninių plotų yra išskiriama kiekvienam kiemui asmeniškai naudojimuisi nedidelė žemės sklypų.

Sutinkamai su mūsų rajono kolūkių priimtais žemės ūkio arteleis įstatais, asmeninių kolūkinio kiemų sodybinių sklypų dydis yra 60 arų. Ši plotą įskaitoma arlama žemė, sodas, kiemas ir ūkinio pastatų užimama vieta. Neįskaitomas tik gyvenamojo namo užimamas plotas.

Kolūkių sodybinių sklypų matavimo komisijoms sodybinius sklypus reikia matuoti taip, kad jų ribose liktų trobesiai ir sodas. Jeigu iškyla būtinas atvejis sodybinių sklypų išskirti dviejose vietose, tai antrą sklypą reikia atmatuoti kaip galima arčiau sodybos. Tik reikia žiūrėti, kad tas sklypas neišterptų ir kolūkinės žemės masyvus ir netrukdytų mechanizuotai dirbti visuomeninėje žemėje.

Praėjusiais metais, skirstant sodybinius sklypus, buvo padaryta daugybė grubių pažeidimų ir žemės išsivystymo faktų. Miškurinio vardo kolūkyje sodybiniai sklypai buvo duoti vien arlama žeme. „Sakalo“ kolūkio valdyba eilę metų vienam keturių asmenų Jonušio kiemui davė keturis sklypus ir leido laikyti tris melžiamas karves. Daug žemės užgrobtimo faktų buvo rasta ir „Mituvos“ žemės ūkio artelėje.

Nepatenkinamai vyksta sklypų apmatavimas ir šiais metais. Daugelyje kolūkių kartojamos senos klaidos. Netelsėtai ir neįstatymškai apmatuojami sklypai kolūkiečiams „Mūsų rytojau“, „Byčių“, „Šviesos“, „Tiesos“ artelėse.

Siekiant įtraukti visus kolūkiečius į visuomeninio ūkio gamybos vystymą, TSKP CK ir TSRS Ministrų Taryba 1956 m. kovo mėn. 6 d. nutarimu kolūkiams suteikė teisę sodybinio sklypo dydį nustatyti atsižvelgiant į šeimos narių dalyvavimą visuomeniniame darbe. Toms kolūkiečių šeimoms, kurių darbingi nariai ne visi dalyvauja gamyboje, arba neišdirba nustatyto darbdarinių minimumo kolūkyje, galima sodybinės žemės duoti mažiau, ne-

gu sąžiningai dirbančioms šeimoms. Galutinis šio klausimo sprendimas priklauso kolūkiečių visuotiniam susirinkimui ir jokių būdu ne kolūkių valdyboms, brigadų susirinkimams arba vien asmeniškai pirmininkui. Ne retai pasitaiko tokių atvejų, kai sodybiniai sklypai sumažinami toms šeimoms, kuriose nėra darbingų žmonių. Pasitaiko sklypų sumažinimo atvejų nusenusių, invalidų ir nepilnamečių kolūkiečių šeimoms. Joms mažinti sodybinius sklypus nėra pagrindo. Praeitų ir šių metų faktai rodo, kad rajono kolūkiuose sodybiniai sklypai nepareiglingoms šeimoms sumažinami iki 30, o kartais net iki 15 arų. Visa tai priklauso nuo įvairių sąlygų. Taip „Žaudeikių“ kolūkio III brigados narių susirinkimas nutarė sumažinti sodybinį sklypą pil. Tamulionienei už tai, kad jos vyras ir sūnus savavališkai pasišalinę iš kolūkinės gamybos. Tik gaila, kad visuotinis kolūkiečių susirinkimas šio gero nutarimo iki šiolei galutinai neišsprendė. Reikėtų tinkamai išspręsti „Naujo gyvenimo“ kolūkio valdybos nutarimą, pagal kurį nusenušiam Mikėnui buvo sumažintas sodybinis sklypas. Jeigu kartais, vykdant kolūkio visuotinio narių susirinkimo nutarimą, darbo drausmės pažeidėjų šeimai tektų sumažinti sodybinį sklypą, kuris visas apsodintas sodu, tai vaismedžius, esančius kolūkiui liekančiame sklype, reikia leisti atsiimti buvusiam savininkui arba kolūkis pagal šalių susitarimą gali vaismedžius nupirkti.

Kolūkių sodybinių sklypų apmatavimo komisijoms būtina nepamiršti, kad neužtenka sodybinius sklypus teisingai apmatuoti. Reikalinga jų ribas paženklinėti atitinkamais matavimo ženklais (stulpeliais) ir apie juos sukasti kaupus. Be to, būtina reikla surašyti apmatavimo aktą ir jame padaryti schematinį sklypo brėžinį, įrašant išmatuotų linijų ilgius. Kaip rodo patyrimas, kur šių taisyklių yra laikomasi, tuose kolūkiuose mažiau ir pažeidimų. Rajono žemėtvarkos darbuotojai būtina turi kontroliuoti nurodytų taisyklių laikymąsi, nes kai kurluose rajono kolūkiuose nesurašomi nurodyti matavimo aktai ir nevykdomi apkačiavimai. Taip yra „Sakalo“, „Uoginų“ artelėse. Apmatavimo komisijų uždavinys neturi baigtis sklypų apmatavimu. Praėjus atitinkamam laikui tarpui, reikia vėl patikrinti, kad kai kurie savanaudžiai nebūtų netelsėtai padidinę savo sklypus. Radus savavališkai užgrobtus žemės sklypus, reikia sustatyti atitinkamus akus ir žemę su pasėliais perduoti kolūkiui. O nusikaltusius asmenis būtina apsvaryti visuotiniame kolūkiečių susirinkime. Užkietėjusius

grobstytojus reikia perduoti teisingumo organams dėl jų atitinkamo nubaudimo. Ne retai pasitaiko tokių faktų, kai visuomeninė žemė yra grobstoma po įvairiomis prielaidomis. Tai fiktyvus kolūkinio kiemo pasidalinimas tarp tėvų ir vaikų, tarp vedusių ir nevedusių brolių ir pan. Kai kada gana sunku pasakyti, tikras ar tariamas yra kiemo pasidalinimas ir kiek duoti — vieną ar du sodybinius sklypus. Ši klausimą privalo spręsti kolūkio visuotinis susirinkimas kartu su apylinkės DŽD Taryba, atsižvelgdamas į faktišką ir teisinį kiemo pasidalinimą. Tai nustačius, būtina tinkamai apiforminti kiemo pasidalinimo dokumentus. Netelsėtai valdo du sodybinius sklypus ir į tai niekas nekrepia dėmesio „Antašavos“ kolūkyje gyvenęs Kazys Kučinskas, kuris su motina turi vieną sklypą, o dukterė Vicklenė — antrą. „Norūnų“ kolūkio kolūketis Alekna gyvena su motina ir valdo du sodybinius sklypus, nors jo žmona su vaikais seniai, dėl nesugyvenimo, persikėlė į „Aukštupėnų“ kolūkį pas savo tėvus. Nurodyti pavyzdžiai rodo apie netelsėtą atitinkamų darbuotojų pažūrą į kolūkinės žemės išgrobstyimo faktus. Sodybinių sklypų sutvarkymo kolūkiuose klausimu privalo domėtis kolūkių revizijos komisijos. Negali likti nuosalyje nuo šio darbo ir apylinkių DŽDT vykdomieji komitetai, kurie patikrinimų medžiagą, konstatavus pažeidimus, privalo svarstyti apylinkių vykdomųjų komitetų posėdžiuose ir pareikalauti, kad apylinkių nuolatinių žemės ūkio komisijos šiuo klausimu sistemingai domėtųsi. Be abejo, negali likti nuosalyje ir rajono žemėtvarkos darbuotojai, kurie kontrolės tvarka turi tikrinti sodybinių sklypų sutvarkymą ir kolūkinės žemės apsaugą nuo išgrobstyimo ir išsivystymo. Šio darbo jokių būdu negalima atidėti pavasariui. Jis turi būti vykdomas visą laiką. Tik tuomet nebus sąlygų grobstyti kolūkinę žemę.

A. DAUKANTAS
Rajono prokuroras
I klasės teisininkas

Rajono MOKYKLOS

MAKSVYČIŲ septynmetės mokyklos moksleiviai lankėsi Kaune. Ekskursijos dalyviai aplankė Kauno IX fortą, istorinį-revoliucinį muziejų, Kauno HES ir kitas įdomesnes vietas.

J. KAULAKYS

*
Gera! velkia ALIZA-VOS vidurinės mokyklos moksleivių - kraštotyrininkų barelis, vadovaujamas mokytojos J. Smilgienės. Jaunieji kraštotyrininkai lankosi pas senesnius opylinkės gyventojus, iš jų sužino daug įdomių pasakojimų apie revoliucionierius, apie apylinkės praeitį, jos istoriją.

I. PUKYS

Gėdos nei už grašį!

Mergina — suaugusi. Ji vis sypsoi, nors reikėtų verkli... Užduodame ketetą klausimų:

— Kodėl nedirbate?
— Dirbu Kupiškio MMS soferin.
— Teises turite?
— Turiu...

Tai — melas. Tačiau ji nerausta meluodama.

— Kodėl jūs nesugyvenate su motina, kodėl ją mušate?

— Maža vietos...

— Išsivaizduokite, skaitytojai, troboje maža dviems žmonėms, dukrai ir motinai, vietos!

— Jūs, be abejo, žinote, kad jūsų geras pažįstamas Alfredas Kumštis girtuoklis?

— Girtuokliai geri žmonės! Jis nieko blogo man nedaro?

Vėl melas. Kumštis vienu metu gerokai jau buvo sumušęs, o už chuliganizmą jau kartą buvo teistas...

Mums atrodo, kad iš šių ketetos atsakymų jau galima susidaryti vaizdą, kas tai per žmogus.

Regina Rudytė vaikystėje gyveno su savo motina Stase Rudiene. Jos tėvas buržuazijos valdymo metais išvyko į Argentiną ieškoti laimės. Po metų dingo be žinios. Neturtinga moteris Rudienė buvo priversta tarnau-

ti pas buožes. 25 metus ištarnavo! Kai Regina suėjo 7 metai, ją išsivežė į Kauną tėta, kuri nemokėjo jos auklėti, padaryti žmogumi... Galų gale savo auklėtinę net išvarė, nes ji pasidarė nebepakentama... Kurį laiką dirbo Kaune, dirbo Panevėžyje, „Adomynės“ kolūkio bibliotekoje, MMS, bet niekur nepritapo, iš visur buvo išprašyta...

— Nebežinau nei ką daryti su ja, — su ašaromis akyse kalba motina. — Kartais su savais kavalieriais net užmušti žada... Ir žinot už ką? Už tai, kad noriu padaryti iš jos žmogų, gražinti į dorą kelią, už tai, kad draudžiu girtuokliauti, liepu dirbti.

Gaila moters, ir be galo pikta darosi, kai šalia jos maitai jauna dykduonė, kuriai be palaido gyvenimo niekas daugiau nemielia, nevilioja.

— Kad nors dirbtų... Bet kur tau, abu su Kumščiu tokie pat dykduoniai, ištaikytiniai... pasipiktinę kalba kaimynai.

Reginos užmirsti negalima. Ji turi imtis darbo, turi rasti gerų draugų, gerų žmonių, kurie ją galėtų išvesti į tiesų kelią. Regina turi dirbti — tai pirmas žingsnis į tikrą gyvenimą!

P. PETRULIS

K. LAUCIUS

Rašytojų kaimas

Redaktorius S. ZAUKA

KUPIŠKIO MMS REIKALINGI:

traktorininkai darbai su traktoriais S-80 (kelmarovės, griovlakės),
ekskavatorininkai darbai su ekskavatoriais „Belarus“,
tekintojas,
suvirintojas,
remonto darbininkai,
krovikai,
moksleiviai, baigę vidurinės mokyklos, apmokymui brigadininkais,
sezoniniai darbininkai.
Darbininkai aprūpinami bendrabučiais. Atlyginimas vienetinis (pagal išdirbį). Kreiptis: Kupiškio MMS, Norūnui.

1961 m. II-osios laidos piniginių daiktinių loterijos laimėjimų tiražas, kuriame galima laimėti automatinę „Volgą“, automatinę „Moskvę“, motociklus IZ-56 su priekaba, IZ-56, K-760, motorolerius ir kitus vertingus daiktus, įvyks birželio 18 d. N. Akmenėje.

Paskubėkite įsigyti loterijos bilietų! Centrinė taupomoji kasa Nr. 7376

Tarpkolūkinė plytinė „Plyta“ laisvai, neribotai kiekiais parduoda degtas plytas. Atsiskaitymas už plytas per banką arba grynais pinigais.

Parduodamas gyvenamasis namas. Yra ūkiniai pastatai ir sodas. Kreiptis: Rokickio rajonas, Miškurinio v. kolūkis, Taraldžių km., Andriuskeviciūnė. (Važiuoti autobusu iki Salų).

Pil. Nikitina-Raugaitė Vanda, Prano d., gyv. Kupiškėje, Gedimino g-vė Nr. 66, iškėlė išuokos bylą pil. Nikitinui Prokofijui, Emiliano s., gyv. Panevėžio mieste. Bylą nagrinės Panevėžio miesto liaudies teismai.

Juodpėnų septynmetės mokyklos V klasės moksleiviai, klasės vadovė nuoširdžiai užjaučia Alverdą Stanį, tragiškai žuvusį jo mylimam broliukui Jonui.

STALINO HELIU

4 psl. 1961 m. gegužės 20 d.

PRENUMERUOKIME

laikraščius ir žurnalus rus ir lituotus, priimama 1961 metų II pusmečiui. Neatidėliokime užsiprenumeravimo paskutiniems dienoms. Laiku įforminta ir ilgalaikė prenumerata užtikrina nenutrūkstamą laikraščių bei žurnalų gavimą.

Prenumerata visiems centriniams ir respublikiniams leidiniams, išskyrus

KUPIŠKIO RYŠIŲ KONTORA

Red. adresas: Kupiškis, Vytauto 7, telef. 54.

Spaudė Kupiškio rajono spaustuve, Tarybų a. 16, telef. 29.

„Сталино келю“ — орган Купишкиского РК КП Литвы и районного Совета депутатов трудящихся

Тл. 4.050. Užsak. Nr. 410